

प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, यांचे कार्यालय

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, पहिला माळा, बी विंग

वनभवन, रामगिरी रोड, सिव्हील लाईन्स, नागपूर ४४० ००१

दुरध्वनी क्र. ०७१२-२५५६९१६ फॅक्स क्र.: ०७१२-२५५०६७५

क्र. Desk-१७/Nodal/Pune/ID-१२९७६(२३)/ 324/२३-२४

दिनांक:- 02/05/2023

प्रति,
प्रधान सचिव (वने),
महसूल व वनविभाग,
मंत्रालय, मुंबई-३२.

विषय :- वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ, पुणे यांना गोदाम इमारतीचे बांधकामाकरीता मौजे शिर्सुफळ, तालुका बारामती, जिल्हा पुणे येथील ०.९९ हे. राखीव वनजमीन वळतेकरणेबाबत.

संदर्भ :- १) महाराष्ट्र शासन, महसूल व वनविभाग पत्र क्र.एफएलडी-१९२२/प्र.क्र.२१८/फ-१० दि.२१/८/२०२२. P169
२) मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), पुणे यांचेकडील पत्र क्र.४/४(२)/जमिन/FCA-३३१/A-६६ दि.१८/४/२०२३ P182

उपरोक्त संदर्भित शासनाचे पत्र क्रमांक १ अन्वये ४ मुददे उपस्थित केले असून त्यावरील त्रुटीपूर्णता अहवाल मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), पुणे यांचे संदर्भित पत्र क्रमांक २ अन्वये या कार्यालयात सादर केलेला आहे. सदरचा त्रुटीपूर्णता अहवाल व त्यासंबंधित दस्तऐवज पूढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. सदरील अहवाल खालीलप्रमाणे आहे-

अ.क्र.	त्रुटी तपशील	पुर्तता
१	प्रस्तावित प्रकरणी वनभंग झालेला आहे. तरी याप्रकरणी दंडात्मक नक्त वर्तमान मूल्य (Net Present Value) वसूल/प्रस्तावित करण्यात आले आहे किंवा कसे?	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त पत्र क्रमांक १६५४, दि.२/१२/२०२२ अन्वये अभिप्राय सादर केलेला आहे. त्यामध्ये त्यांनी महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ हे संसदेच्या The Warehousing Corporation Act, १९६२ नुसार स्थापन झालेले सार्वजनिक उपक्रम असून महाराष्ट्र शासन व केंद्रीय वखार महामंडळ दोघेही ५०%-५०% भागीदार आहे. शीतगृहे उभारण्यासाठी लागणारी जमीन शासनामार्फत किंवा शासकीय संस्थामार्फत महामंडळ उपलब्ध करून घेत असून सध्या राज्यात महामंडळाची २०६ वखार केंद्राद्वारे सुमारे २२ लाख मेट्रिक टन क्षमतेची गोदामे उभारलेली आहे. मौजे शिर्सुफळ, तालुका बारामती, जिल्हा पुणे येथील जमीन सरकारी आकारी पड होती व ती ग्रामपंचायत शिर्सुफळ, तालुका बारामती, जिल्हा पुणे यांचे ताब्यात होती. सदर ग्रामपंचायतीने दिनांक २९/३/२०११ च्या ठरावानुसार सदर जमीन महामंडळास देणेस हरकत नसल्याचे कळविण्यात आले. जमीन संपादन करण्यासाठीचा प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे यांचे मार्फत शासनाकडे सादर केला असता शासनाने त्यांच्या दिनांक १३/६/२०१२ चे जापनानुसार १८.४९ हेक्टर आर जमीन पणन विभागामार्फत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळास अन्न धान्य साठवणूक कामी गोदाम बांधण्यासाठी महसूल मुक्त किंमतीने निहीत करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार दिनांक १८/१२/२०१२ रोजीच्या ताबा पावतीनुसार मंडळ अधिकारी, उंडवाडी क.पं., तालुका बारामती यांनी सदर जमिनीचा ताबा दिला असून महामंडळाचे नाव ७/१२ उताऱ्यावर दाखल झाले आहे. तसेच

		७/१२ उताऱ्यावर महामंडळाचे नाव दाखल करतेवेळी वनविभागाकडून कोणत्याही प्रकारचा आक्षेप घेतला नाही. मा.जिल्हाधिकारी पुणे यांनी दिनांक ६/९/२०१७ व दि.३०/७/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये महामंडळास उक्त जमिनीच्या दिलेल्या दोन वर्षांचे मुदतीमध्ये वापर न करता जमीन पडून ठेवल्याने शर्तभंग अंतर्गत जमीन काढून घेऊन शासनास जमा का करण्यात येऊ नये? याबाबत दोन वेळा महामंडळास नोटीसा दिल्यामुळे महामंडळाने तातडीने गोदाम बांधकाम करणेस सुरुवात केली. त्या अनुषंगाने दिनांक ८/२/२०१८ रोजीच्या त्यांचे कार्यालयाच्या कार्यादेशानुसार उपरोक्त जागेत २/६०० मेट्रिक टन क्षमतेची गोदामे बांधण्यास ठेकेदारास आदेशित केले असून ठेकेदाराने गोदामांचे काम सुमारे ७०% पूर्ण केले आहे. त्यानंतर वन विभागाच्या आक्षेपानंतर गोदाम उभारणी कामकाज बंद करण्यात आले आहे. सदर जमीन वनविभागाची असल्याचे यापूर्वी कधीच निदर्शनास आले नव्हते. कागदोपत्री ही तसा पुरावा कधीच समोर आला नाही. महाराष्ट्र शासन व मा.जिल्हाधिकारी,पुणे यांनीही सदर जमीन प्रदान करतेवेळी याची खात्ररजमा करूनच जमीन प्रदान करण्याची प्रमाणित कार्यपद्धती अवलंबली आहे. तसेच वनविभागानेही यापूर्वी कधीही सदर जमीन त्यांची असल्याचा दावा केला नव्हता. अगर ७०% बांधकाम पूर्ण होईपर्यंत हरकत घेतली नाही व बांधकाम क्षेत्रात कोणतेही प्रकारची वृक्ष लागवड वन विभागाने केली नव्हती. त्यामुळे या ठिकाणी गोदाम बांधकाम शासनाचे जमीन प्रदान आदेशानुसार केले आहे व जाणीवपूर्वक वन जमिनीमध्ये अथवा वन कायद्याचा भंग केला नाही. तसेच सन १९७९ पासून जमिनीचा सर्वे नंबर /गट नंबर तीन वेळा बदलला गेला आहे. जमिनीची मूळ स्थिती ७/१२ रजिस्टर अपडेट न झाल्यामुळे वखार महामंडळास वाटप केल्यानंतर अनेक वर्षांनंतर वन विभागालाही जमिनीची स्थिती कळू शकली नाही असे दिसते. त्यामुळे महामंडळावर कोणतेही दंड आकारण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही असे अभिप्राय सादर करण्यात आला आहे. प्रकरणी उपनवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे यांचे कार्यालयाचे पत्र क्रमांक २१ दिनांक २६/४/२०२२ अन्वये Violation Report चे अनुषंगाने २९/१/२०१८ च्या केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार प्रकल्प यंत्रणेवर कार्यवाही करण्याचे अनुषंगाने सदर मार्गदर्शक सूचना मधील मुद्दा क्रमांक E(In cases 'Forest Land' has been changed to 'non forest land' in government records: if the violation is not attributable to the user agency, no penalty shall be imposed.) नुसार कार्यवाही होणे उचित आहे अशी धारणा व्यक्त करून प्रकल्प यंत्रणा यांनी सादर केलेल्या अभिप्रायास सहमती दर्शन पुढील उचित कार्यवाहीसाठी सादर करण्यात येत आहे. तरी या प्रकरणी दंडात्मक नक्त वर्तमान मूल्य वसूल/प्रस्तावित करण्यात आलेले नाही.
२	नियोजन प्राधिकरणाने बांधकामासाठी दिलेल्या परवानगीची/आदेशाची प्रत सादर करावी.	प्रकल्प यंत्रणा यांनी पत्र क्रमांक १६५४ दि.२/१२/२०२२ अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी महामंडळाने संबंधित विभागाकडे बांधकाम परवानगीबाबतचे कागदपत्रे सोबत जोडली असून कृपया अवलोकन होण्यास विनंती केली आहे.
३	गट क्रमांक ७९२ मधील ०.९९ हेक्टर राखीव वन जमीन वळतीकरण	प्रकल्प यंत्रणा यांनी पत्र क्रमांक १६५४ दि.२/१२/२०२२ अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी शिल्लक जमीन वन

	करण्यासाठी प्रस्तावित करण्यात आली आहे. उर्वरित १७.४० पैकी २ हेक्टर जमीन पर्यायी वनीकरणाकरता दिली आहे. उर्वरित १४.४० हे. जमीन वनविभागाच्या ताब्यात आहे किंवा कसे याबाबतची माहिती सादर करावी.	विभागाच्या ताब्यात आहे असे नमूद केले आहे. तसेच वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बारामती यांचेकडील पत्र क्रमांक ८५० दि.१५/२/२०१९ चे पत्रान्वये कळविण्यात आलेनुसार मौजे शिर्सुफळ गट नंबर ७९२ येथील नमुना नंबर १ सदरी नोंद नसलेले तथापि, गॅझेट नोटिफिकेशन मध्ये असलेले क्षेत्रापैकी २०.३७ हेक्टर आर क्षेत्राचा ताबा दिनांक ९/२/२०१९ रोजी एकतर्फी वनविभागाचे ताब्यात घेतले आहे. तसेच दिनांक ९/२/२०१९ रोजीचे वनपाल बारामती यांनी वनपरिक्षेत्र अधिकारी बारामती यांना सादर केलेल्या अहवालानुसार सर्वे नंबर ३०५, गट क्रमांक ७९२ चे २६.९८ हेक्टर क्षेत्रापैकी ६.४० हेक्टर वाटप क्षेत्र व वखार महामंडळाचे बांधकामाचे ०.२१ हे. अतिक्रमण वगळता २०.३७ हे. क्षेत्र एकतर्फी ताबा घेतला असून सदर क्षेत्रात मौजे शिर्सुफळ ते पारवडी व शिर्सुफळ ते गाडीखेल रस्ता व पाणी वितरणाची पोट चारीचे अतिक्रमण आहे. तरी सदरच्या क्षेत्राचे सर्वेक्षण होऊन हद्दी निश्चित होण्यास विनंती केली आहे.
४	प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकाम नकाशाचे अवलोकन केले असता प्रकल्पासाठी १ हे. पेक्षा जास्त जागा वापरात येणार असल्याचे दिसून येते. त्यामुळे प्रस्तुत प्रकरणाची पर्यायी वनीकरणासाठी वनेतर जमीन प्रस्तावित करावी लागेल किंवा कसे?	प्रकल्प यंत्रणा यांनी पत्र क्रमांक १६५४ दि.२/१२/२०२२ अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी क्षेत्र ०.९९ हे. आर मर्यादेपर्यंतची वनजमीन, प्रकल्पासाठी वापरली जात आहे. त्यामुळे महामंडळास फक्त ०.९९ जमिनीची आवश्यकता आहे असे नमूद केले आहे.

सहपत्र-वरीलप्रमाणे

(नरेश झुरमुरे)

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी

प्रतिलिपी :-

मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) पुणे

उपवनसंरक्षक, पुणे वनविभाग, पुणे

Regional Manager, Maharashtra State Warehouse Corporation, Pune

28/4/23
28/04/2023
OA

25/4

महाराष्ट्र शासन
वन विभाग

मुख्य वनसंरक्षक, (प्रादेशिक) पुणे यांचे कार्यालय,
वनभवन, भांबुर्डा वनविहार, गोखलेनगर-411016

दुरध्वनी क्रमांक - 020-25664182/83

ई-मेल- ccftpune@gmail.com/ccftpune@mahaforest.gov.in

जा-कक्ष.क्र.4/4((2/जमिन/FCA-331/A 66 /2023-24, पुणे- 411 016, दिनांक - 18 / 04 /2023.

प्रति,

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व
केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपूर.

विषय— वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ, पुणे यांना गोदाम इमारतीचे बांधकामाकरीता मौजे शिर्सुफळ, ता. बारामती, जि. पुणे येथील 0.99 हे. राखीव वनजमीन वळतेकरणाबाबत.

संदर्भ-1. शासन पत्र क्र.एफएलडी-1922/प्र.क्र.218/फ-10, दि. 21.08.2022.

2. आपलेकडील पत्र क्र.कक्ष-17/नोडल/पुणे/आयडी-12976(23)/1290/22-23, दि. 22.08.2022.

3. उपवनसंरक्षक, पुणे यांचेकडील पत्र क्र.अ/कक्ष-4.2/जमीन/700/2022-23, दि. 29.03.2023.

विषयांकित प्रस्तावामध्ये संदर्भ क्र.1 अन्वये 1 ते 4 मुद्दे उपस्थित केले होते. सदर प्रकरणी उपस्थित केलेल्या 1 ते 4 मुद्द्यांची माहिती सादर करणेबाबत संदर्भ क्र. 2 अन्वये कळविण्यात आले आहे.

प्रकरणी संदर्भ क्र.1 मध्ये नमूद 1 ते 4 मुद्द्यांची पूर्तता करून उपवनसंरक्षक, पुणे यांनी संदर्भ क्र.3 अन्वये पूर्तता अहवाल अनुषंगिक दस्तऐवजांसह या कार्यालयास सादर केला आहे.

उपवनसंरक्षक, पुणे यांनी या कार्यालयास सादर केलेल्या पूर्तता अहवालाची दोन प्रत अनुषंगिक दस्तऐवजांसह यासोबत जोडून सादर करण्यात येत आहे. तरी विषयांकित प्रस्ताव यशोचित मार्गाने शासनास सादर होणेस विनंती.

सोबत — वरीलप्रमाणे(2 प्रतीत)

(एन.आर.प्रवीण)

मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), पुणे.

प्रत- उपवनसंरक्षक, पुणे यांना माहिती व आवश्यक कार्यवाहीसाठी.

प्रत- Regional Manager, Maharashtra State Warehouse Corporation, Pune यांना माहितीसाठी.

D:land/land/1.Pune Division-Pune Memo-2023-24

81

26/4

महाराष्ट्र शासन

उपवनसंरक्षक, पुणे वन विभाग, पुणे
सेनापती बापट मार्ग, पुणे 411 004

दूरध्वनी - 020 25660593

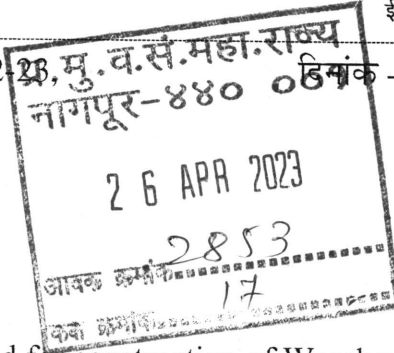
ई-मेल - dycfpune@gmail.com

क्रमांक-अ/कक्ष-4-2/जमीन/ 700 /2022

पत्र .

प्रति,

मा. मुख्य वनसंरक्षक, (प्रा.),
पुणे वनविभाग, पुणे.

29 / 03 / 2023.

विषय- Diversion of 0.9921 ha. Forest Land for construction of Warehouse Building and Ancillary Structures under RKVY Scheme 2017-18 in village Shurshuphal, Tal. Baramati, Dist.Pune.(FP/MH/Others/44963/2020)

- संदर्भ-1) अवर सचिव, महसूल व वनविभाग महाराष्ट्र शासन मंत्रालय मुंबई यांचेकडील पत्र क्रं.एफएलडी-1922/प्र.क्र.218/फ-10, दि.21.08.2022.
- 2) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांचेकडील पत्र क्रं.कक्ष-17/नोडल/पुणे/आयडी-12976(23)/1290/2022-23, दि.22.08.2022. समकक्ष पत्र क्रं.1788, दि.13.10.2022
- 3) मुख्य वनसंरक्षक, (प्रा.)पुणे यांचेकडील पत्र क्रं.ब/कक्ष-4/4(2)/जमीन/एफसीए-331/2022-23/309, दि.24.08.2022. समकक्ष पत्र क्रं.529, दि.15.12.2022.
- 4) या कार्यालयाचे पत्र क्रं.ब/कक्ष-4-4/जमीन/572/2022-23, दि.31.10.2022.
- 5) उपमहाव्यवस्थापक पुणे विभाग, पुणे यांचेकडील पत्र क्रं.मरावम/विका/पुवि/जमीन/1654, दि.02.12.2022

विषयांकित प्रकरणी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1 अन्वये उपस्थित केलेल्या 1. ते 4 मुद्याच्या अनुषंगाने संदर्भित पत्र क्रं.2 व 3 अन्वये स्वयंस्पष्ट अभिप्राय सादर करण्याबाबत कळविण्यात आलेले आहे. प्रकरणी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.5 अन्वये प्रकल्प यंत्रणा यांनी अभिप्राय सादर केला आहे.

मुद्दा क्रं.	उपस्थित मुद्दा	अभिप्राय
1	प्रस्तावित प्रकरणी वनभंग झालेला आहे. तरी याप्रकरणी दंडात्मक नक्त वर्तमान मूल्य (Net Present Value) वसूल / प्रस्तावित करण्यात आले आहे किंवा कसे?	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ हे संसदेच्या The Warehousing Corporation Act, 1962 नुसार स्थापन झालेले सार्वजनिक उपक्रम असून महाराष्ट्र शासन व केंद्रीय वखार महामंडळ दोघेही 50%-50% भागीदार आहे. शितगृहे उभारण्यासाठी लागणारी जमीन शासनामार्फत किंवा शासकिय संस्थामार्फत महामंडळ उपलब्ध करून घेत असून सध्या राज्यात

Pune
26/4

438
26/4/23

महामंडळाची 206 वखार केंद्राव्दारे सुमारे 22 लाख मे.टन क्षमतेचे गोदामे उभारलेली आहे.

मौजे शिर्सुफळ, ता.बारामती, जि.पुणे येथील जमीन सरकारी आकारी पड होती व ती ग्रामपंचायत, शिर्सुफळ ता.बारामती जि.पुणे यांचे ताब्यात होती. सदर ग्रामपंचायतीने दिनांक 29.03.2011 च्या ठरावानुसार सदर जमीन महामंडळास देणेस हरकत नसल्याचे कळविण्यात आले. जमीन संपादन करण्यासाठीचा प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग,पुणे यांचेमार्फत शासनाकडे सादर केला असता शासनाने त्यांच्या दिनांक 13.06.2012 चे जापनानुसार 18.49 हे. आर जमीन पणन विभागामार्फत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळास अन्न धान्य साठवणूकामी गोदाम बांधणेसाठी महसूल मुक्त किंमतीने निहित करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार दिनांक 18.12.2012 रोजीच्या ताबा पावतीनुसार मंडळ अधिकारी, उंडवडी क.पं., ता.बारामती यांनी सदर जमीनीचा ताबा दिला असून महामंडळाचे नाव 7/12 उताऱ्यावर दाखल झाले आहे. तसेच 7/12 उताऱ्यावर महामंडळाचे नाव दाखल करतेवेळी वन विभागाकडून कोणत्याही प्रकारचा आक्षेप घेतला नाही.

मा.जिल्हाधिकारी,पुणे यांनी दिनांक 06/09/2017 व दिनांक 30/07/2018 रोजीच्या पत्रान्वये महामंडळास उक्त जमीनीचा दिलेल्या दोन वर्षांचे मुदतीमध्ये वापर न करता जमीन पडून ठेवल्याने शर्तभंग अंतर्गत जमीन काढून घेवून शासनास जमा का करण्यात येऊ नये? याबाबत दोन वेळा महामंडळास नोटीसा दिल्यामुळे महामंडळाने तातडीने गोदाम बांधकाम करणेस सुरुवात केली. त्याअनुषंगाने दिनांक 08/02/2018 रोजीच्या त्यांचे कार्यालयाच्या कार्यादेशानुसार उपरोक्त जागेत 2/600 मे.टन क्षमतेची गोदामे बांधण्यास ठेकेदारास आदेशित केले असून ठेकेदाराने गोदामांचे काम सुमारे 70% पूर्ण केले आहे. त्यानंतर वन विभागाच्या आक्षेपानंतर गोदाम उभारणी कामकाज बंद करण्यात आले आहे.

सदर जमीन वन विभागाची असल्याचे यापूर्वी कधीच निदर्शनास आले नव्हते. कागदोपत्रीही तसा पूरावा कधीच समोर आला नाही. महाराष्ट्र शासन व मा.जिल्हाधिकारी,पुणे यांनीही सदर जमीन प्रदान करतेवेळी याची खातरजमा करूनच जमीन प्रदान करण्याची प्रमाणित कार्यपद्धती अवलंबली आहे. तसेच वन विभागानेही यापूर्वी कधीही सदर जमीन त्यांची असलेचा दावा केला नव्हता अगर 70% बांधकाम पूर्ण होईपर्यंत हरकत घेतली नाही व बांधकाम क्षेत्रात काणेतेही प्रकारची वृक्ष लागवड वन विभागाने केली नव्हती. त्यामुळे या ठिकाणी गोदाम बांधकाम शासनाचे जमीन प्रदान आदेशानुसार केले आहे व जाणीव पुर्वक वन जमीनीमध्ये अथवा वन कायद्याचा भंग केला नाही. तसेच सन 1979 पासून जमीनीचा सर्व्हे नं./गट नं./ तीन वेळा बदलला गेला आहे. जमीनीची मुळ स्थिती 7/12 रजिस्टर अपडेट न झाल्यामुळे वखार महामंडळास वाटप केल्यानंतर अनेक वर्षांनंतर वन विभागालाही जमीनीची स्थिती कळू शकली नाही असे दिसते. त्यामुळे महामंडळावर कोणतेही दंड आकारण्याचा प्रश्न उभदवत नाही असे अभिप्राय सादर करण्यात आला आहे.

		प्रकरणी या कार्यालयाचे पत्र क्रं.21, दि.26.04.2022 अन्वये Violation Report चे अनुषंगाने 29.01.2018 च्या केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार प्रकल्प यंत्रणेवर कार्यवाही करण्याचे अनुषंगाने सदर मार्गदर्शक सूचना मधील मुद्दा क्रं. E(In cases 'Forest Land' has been changed to 'non forest land' in government records: if the violation is not attributable to the user agency, no penalty shall be imposed.) नुसार कार्यवाही होणे उचित आहे अशी धारणा व्यक्त करून प्रकल्प यंत्रणा यांनी सादर केलेल्या अभिप्रायास सहमती दर्शवून पुढील उचित कार्यवाहीसाठी सादर करण्यात येत आहे. तरी याप्रकरणी दंडात्मक नक्त वर्तमान मूल्य (Net Present Value) वसूल / प्रस्तावित करण्यात आलेले नाही.
2	नियोजन प्राधिकरणाने बांधकामासाठी दिलेल्या परवानगीची / आदेशाची प्रत सादर करावी.	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी महामंडळाने संबंधीत विभागाकडे बांधकाम परवानगीबाबतचे कागदपत्रे सोबत जोडली असून, कृपया अवलोन होणेस विनंती केली आहे.
3	गट क्रमांक 792 मधील 0.99 हे राखीव वनजमीन वळतीकरण करण्यासाठी प्रस्तावित करण्यात आली आहे. उर्वरीत 17.40 पैकी 2 हेक्टर जमीन पर्यायी वनीकरणाकरीता दिली आहे. उर्वरीत 14.40 हे. जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे किंवा कसे याबाबतची माहिती सादर करावी.	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी शिल्लक जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे असे नमूद केले आहे. तसेच वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बारामती यांचेकडील पत्र क्रं.850, दि.15.02.2019 चे पत्रान्वये कळविण्यात आलेनुसार मौजे शिर्सुफळ गट नं.792 येथील नमुना नं.1 सदरी नोंद नसलेले तथापी, गॅझेट नोटिफिकेशन मध्ये असलेले क्षेत्रापैकी 20.37 हे.आर क्षेत्राचा ताबा दि.09.02.2019 रोजी एकतर्फी वनविभागाचे ताब्यात घेतले आहे. तसेच दिनांक 09.02.2019 रोजीचे वनपाल बारामती यांनी वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बारामती यांना सादर केलेल्या अहवालानुसार सर्वे नंबर 305, गट क्रं.792 चे 26.98 हे. क्षेत्रापैकी 6.40 हे. वाटप क्षेत्र व वखार महामंडळाचे बांधकामाचे 0.21 हे. अतिक्रमण वगळता 20.37 हे.क्षेत्र एकतर्फी ताबा घेतला असून सदर क्षेत्रात मौजे शिर्सुफळ ते पारवडी व शिर्सुफळ ते गाडीखेल रस्ता व पाणी वितरणाची पोट चारीचे अतिक्रमण आहे. तरी सदरच्या क्षेत्राचे सर्वेक्षण होऊन हद्दी निश्चित होणेस विनंती केली आहे.
4	प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकाम नकाशाचे अवलोकन केले असता प्रकल्पासाठी 1 हेक्टरपेक्षा जास्त जागा	प्रकल्प यंत्रणा यांनी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.1654, दि.02.12.2022 अन्वये अभिप्राय सादर केला आहे. त्यामध्ये त्यांनी क्षेत्र 0.99 हे.आर मर्यादेपर्यंतची वनजमीन, प्रकल्पासाठी वापरली जात आहे. त्यामुळे महामंडळास फक्त 0.99 हे. आर जमीनीची आवश्यकता आहे असे नमूद केले आहे.

वापरात येणार असल्याचे दिसून येते. त्यामुळे प्रस्तूत प्रकरणाची पर्यायी वनीकरणासाठी वनेत्तर जमिन प्रस्तावित करावी लागेल किंवा कसे?	
--	--

प्रकरणी उपरोक्त संदर्भित पत्र क्रं.5 अन्वये प्राप्त अभिप्राय तसेच या कार्यालयातील उपलब्ध अभिलेखावरून वरील 1 ते 4 मुद्द्यांबाबतचा अभिप्राय वरीलप्रमाणे उचित कार्यवाहीसाठी सविनय सादर.

(राहुल पाटील, भा.व.से.)

उपवनसंरक्षक,
पुणे वनविभाग, पुणे.

प्रतिलिपी- अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांना माहितीस्तव व पुढील उचित कार्यवाहीसाठी सविनय सादर.

प्रत - Regional Manager, Maharashtra State Warehousing Corporation , Pune Region, Pune .

E-mail-pune.ro@mswc यांचेकडे वरीलप्रमाणे माहिती व पुढील उचित कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

प्रत- सहा.वनसंरक्षक(सांख्यिकी)पुणे यांचेकडे वरीलप्रमाणे माहिती व पुढील उचित कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

प्रत-वनपरिक्षेत्र अधिकारी, बारामती यांना वरीलप्रमाणे माहिती व पुढील उचित कार्यवाहीसाठी

महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ,

(शासनाचा सार्वजनिक उपक्रम)

५८३/ब, मार्केट यार्ड गुलटेकडी पुणे-३७,

विभागीय कार्यालय, पुणे विभाग, पुणे

०२० - २४२०६८८०/८८९, फॅक्स क्र. ०२० - २४२०६८८९

जा.क्र.मरावम/विका/पुवि/जमीन/१६५४

दिनांक ०२/१२/२०२२

प्रति,
मा.मुख्य वनसंरक्षक(प्रा.),
पुणे वन विभाग,
पुणे.

विषय - तृटी पुर्तता अहवाल सादर करणेबाबत. (FCA Proposal No.FP/MH/Others/ ४४९६३/२०२०).

संदर्भ - १.आपले कार्यालयाचे पत्र जा.क्र.ब/कक्ष-४/४(२)/जमीन/एफसीए-३३१/
२०२२-२३/३०९, दिनांक २४/०८/२०२२.
२.शासनाकडील पत्र जा.क्र. एफएलडी-१९२२/प्र.क्र.२१८/फ-१०,
दिनांक २१/०८/२०२२.

महोदय,

उपरोक्त विषयास अनुसरून मा.अवर सचिव,महसूल व वन विभाग यांनी दिनांक २१/०८/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये उपस्थितीत केलेल्या मुद्यांबाबत खालीलप्रमाणे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय सादर करणेत येत आहे.

मुद्दा क्र.१ प्रस्तावीत प्रकरणी वनभंग झालेला आहे. तरी याप्रकरणी दंडात्मक नक्त वर्तमान मूल्य (Net Present Value) वूसल/प्रस्तावीत करण्यात आले आहे किंवा कसे ?
अभिप्राय -

महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ हे संसदेच्या The Warehousing Corporation Act, १९६२ नुसार स्थापन झालेले सार्वजनिक उपक्रम असून महाराष्ट्र शासन व केंद्रीय वखार महामंडळ दोघेही ५०%-५०% भागीदार आहे. राज्यातील शेतमाल साठवणूकीचे दायित्व हे मुख्यतः महामंडळावरच असल्यामुळे राज्यातील अन्न धान्य साठवणूकीसाठी क्षमता तयार करणे, वाढविणे, तसेच, नाशवंत मालासाठी शितगृहे उभारणेचे काम महामंडळ सातत्याने करीत आहे. सदर साठवणूक क्षमता, तसेच, शितगृहे उभारणीसाठी लागणारी जमीन शासनामार्फत किंवा शासकीय संस्थामार्फत महामंडळ उपलब्ध करून घेत असून सध्या राज्यात महामंडळाची २०६ वखार केंद्राद्वारे सुमारे २२ लाख मे. टन क्षमतेचे गोदामे उभारलेली आहे.

मौजे शिरुफळ, ता.बारामती, जि.पुणे येथील जमीन सरकारी आकारी पड होती व ती ग्रामपंचायत, शिरुफळ, ता.बारामती, जि.पुणे यांचे ताब्यात होती. सदर ग्रामपंचायतीने दिनांक २९/०३/२०११ च्या ठरावानुसार सदर जमीन महामंडळास देणेस हरकत नसल्याचे कळविले आहे.

जमीन संपादन करण्यासाठीचा प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे यांचेमार्फत शासनाकडे सादर केली असता शासनाने त्यांच्या दिनांक १३/०६/२०१२ चे जापनानुसार १८.४९ हे.आर जमीन

(क.मा.प.)

उपवनसंरक्षक पुणे वनविभाग, पुणे
विभाग :- जमीन.

पणन विभागामार्फत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळास अन्न धान्य साठवणूकामी गोदाम बांधणेसाठी महसूल मुक्त किंमतीने निहित करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार दिनांक १८/१२/२०१२ रोजीच्या ताबा पावतीनुसार मंडळ अधिकारी, उंडवंडी क.पं., ता. बारामती यांनी सदर जमीनीचा ताबा दिला असून महामंडळाचे नाव ७/१२ उताऱ्यावर दाखल झाले आहे. तसेच ७/१२ उताऱ्यावर महामंडळाचे नाव दाखल करतेवेळीस वन विभागाकडून कोणत्याही प्रकारचा आक्षेप घेतला गेला नाही.

मा. जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी दिनांक ०६/०९/२०१७ व दिनांक ३०/०७/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये महामंडळास उक्त जमीनीचा दिलेल्या दोन वर्षांचे मुदतीमध्ये वापर न करता जमीन पडून ठेवल्याने शर्तभंग अंतर्गत जमीन काढून घेवून शासनास जमा का करण्यात येऊ नये ? याबाबत दोन वेळा महामंडळास नोटीसा दिल्यामुळे महामंडळाने तातडीने गोदाम बांधकाम करणेस सुरुवात केली. त्याअनुषंगाने दिनांक ०८/०२/२०१८ रोजीच्या या कार्यालयाच्या कार्यादेशानुसार उपरोक्त जागेत २/३६०० मे.टन क्षमतेची गोदामे बांधण्यास ठेकेदारास आदेशित केले असून ठेकेदाराने गोदामांचे काम सुमारे ७०% पूर्ण केले आहे. त्यानंतर वन विभागाच्या आक्षेपानंतर गोदाम उभारणी कामकाज बंद करण्यात आले आहे.

सदर जमीन वन विभागाची असल्याचे यापूर्वी कधीच निदर्शनास आले नव्हते. कागदोपत्रीही तसा पूरावा कधीच समोर आला नाही. महाराष्ट्र शासन व मा. जिल्हाधिकारी, पुणे यांनीही सदर जमीन प्रदान करतेवेळी याची खातरजमा करूनच जमीन प्रदान करण्याची प्रमाणित कार्यपद्धती अवलंबली आहे. तसेच वन विभागानेही यापूर्वी कधीही सदर जमीन त्यांची असलेचा दावा केला नव्हता अगर ७०% बांधकाम पूर्ण होईपर्यंत हरकत घेतली नाही व बांधकाम क्षेत्रात कोणतेही प्रकारची वृक्ष लागवड वन विभागाने केली नव्हती. त्यामुळे या ठिकाणी गोदाम बांधकाम शासनाचे जमीन प्रदान आदेशानुसार केले आहे व जाणीव पूर्वक वन जमीनीमध्ये अथवा वन कायद्याचा भंग केले नाही. तसेच सन १८७९ पासून जमीनीचा सर्व्हे नं./गट नं./तीन वेळा बदलला गेला आहे. जमीनीची मुळ स्थिती ७/१२ रजिस्टर अपडेट न झाल्यामुळे वखार महामंडळास वाटप केल्यानंतर अनेक वर्षांनंतर वन विभागालाही जमीनीची स्थिती कळू शकली नाही असे दिसते. त्यामुळे महामंडळावर कोणतेही दंड आकारण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

मुद्दा क्र. २ नियोजन प्राधिकरणाने बांधकामासाठी दिलेल्या परवानगीची / आदेशाची प्रत सादर करावी.

अभिप्राय- महामंडळाने संबंधीत विभागाकडे बांधकाम परवानगीबाबतचे कागदपत्रे सोबत जोडली आहे. कृपया त्याचे अवलोकन होणेस विनंती आहे.

(कृ.पु.पा.पहावे)

-३-

मुद्दा क्र.३ गट क्रमांक ७९२ मधील ०.९९ हे. आर राखीव वनजमीन वळतीकरण करण्यासाठी प्रस्तावीत करणेत आली आहे. उर्वरीत १७.४० पैकी २ हेक्टर जमीन पर्यायी वनीकरणाकरीता दिली आहे. उर्वरीत १४.४० हे. जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे किंवा कसे याबाबतची माहिती सादर करावी.

अभिप्राय - शिल्लक जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे.

मुद्दा क्र.४ प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकाम नकाशाचे अवलोकन केले असता प्रकल्पासाठी १ हेक्टरपेक्षा जास्त जागा वापराता येणार असल्याचे दिसून येते, त्यामुळे प्रस्तुत प्रकरणी पर्यायी वनीकरणासाठी वनेत्तर जमीन प्रस्तावीत करावी लागेल किंवा कसे ?
अभिप्राय - क्षेत्र ०.९९ हे.आर मर्यादेपर्यंतची वनजमीन, प्रकल्पासाठी वापरली जात आहे. त्यामुळे महामंडळास फक्त ०.९९ हे. आर जमीनीची आवश्यकता आहे.

सोबत - वरीलप्रमाणे

आपला विश्वासु,

(प्रशांत बारवकर)
उपमहाव्यवस्थापक
पुणे विभाग, पुणे

- प्रत - १. उपवनसंरक्षक, पुणे वन विभाग, पुणे सेनापती बापट मार्ग, पुणे - ४११००४.
२. मा.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर पत्ता- पहिला माळा, बी विंग वनभवन, रनगिरी रोड, सिव्हील लाईन्स, नागपूर ४४०००१.

$$\begin{array}{r} 3961 \\ \hline 12112122 \end{array}$$

पणन विभागामार्फत महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळास अन्न धान्य साठवणूकामी गोदाम बांधणेसाठी महसूल मुक्त किंमतीने निहित करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार दिनांक १८/१२/२०१२ रोजीच्या ताबा पावतीनुसार मंडळ अधिकारी, उंडवंडी क.पं., ता. बारामती यांनी सदर जमीनीचा ताबा दिला असून महामंडळाचे नाव ७/१२ उताऱ्यावर दाखल झाले आहे. तसेच ७/१२ उताऱ्यावर महामंडळाचे नाव दाखल करतेवेळीस वन विभागाकडून कोणत्याही प्रकारचा आक्षेप घेतला गेला नाही.

मा. जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी दिनांक ०६/०९/२०१७ व दिनांक ३०/०७/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये महामंडळास उक्त जमीनीचा दिलेल्या दोन वर्षांचे मुदतीमध्ये वापर न करता जमीन पडून ठेवल्याने शर्तभंग अंतर्गत जमीन काढून घेवून शासनास जमा का करण्यात येऊ नये ? याबाबत दोन वेळा महामंडळास नोटीसा दिल्यामुळे महामंडळाने तातडीने गोदाम बांधकाम करणेस सुरुवात केली. त्याअनुषंगाने दिनांक ०८/०२/२०१८ रोजीच्या या कार्यालयाच्या कार्यादेशानुसार उपरोक्त जागेत २/३६०० मे.टन क्षमतेची गोदामे बांधण्यास ठेकेदारास आदेशित केले असून ठेकेदाराने गोदामांचे काम सुमारे ७०% पूर्ण केले आहे. त्यानंतर वन विभागाच्या आक्षेपानंतर गोदाम उभारणी कामकाज बंद करण्यात आले आहे.

सदर जमीन वन विभागाची असल्याचे यापूर्वी कधीच निदर्शनास आले नव्हते. कागदोपत्रीही तसा पूरावा कधीच समोर आला नाही. महाराष्ट्र शासन व मा. जिल्हाधिकारी, पुणे यांनीही सदर जमीन प्रदान करतेवेळी याची खातरजमा करूनच जमीन प्रदान करण्याची प्रमाणित कार्यपद्धती अवलंबली आहे. तसेच वन विभागानेही यापूर्वी कधीही सदर जमीन त्यांची असलेचा दावा केला नव्हता अगर ७०% बांधकाम पूर्ण होईपर्यंत हरकत घेतली नाही व बांधकाम क्षेत्रात कोणतेही प्रकारची वृक्ष लागवड वन विभागाने केली नव्हती. त्यामुळे या ठिकाणी गोदाम बांधकाम शासनाचे जमीन प्रदान आदेशानुसार केले आहे व जाणीव पूर्वक वन जमीनीमध्ये अथवा वन कायद्याचा भंग केले नाही. तसेच सन १८७९ पासून जमीनीचा सर्व्हे नं./गट नं./तीन वेळा बदलला गेला आहे. जमीनीची मुळ स्थिती ७/१२ रजिस्टर अपडेट न झाल्यामुळे वखार महामंडळास वाटप केल्यानंतर अनेक वर्षांनंतर वन विभागालाही जमीनीची स्थिती कळू शकली नाही असे दिसते. त्यामुळे महामंडळावर कोणतेही दंड आकारण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

मुद्दा क्र. २ नियोजन प्राधिकरणाने बांधकामासाठी दिलेल्या परवानगीची / आदेशाची प्रत सादर करावी.

अभिप्राय- महामंडळाने संबंधित विभागाकडे बांधकाम परवानगीबाबतचे कागदपत्रे सोबत जोडली आहे. कृपया त्याचे अवलोकन होणेस विनंती आहे.

(कृ.पु.पा.पहावे)

मुद्दा क्र.३ गट क्रमांक ७९२ मधील ०.९९ हे. आर राखीव वनजमीन वळतीकरण करण्यासाठी प्रस्तावीत करणेत आली आहे. उर्वरीत १७.४० पैकी २ हेक्टर जमीन पर्यायी वनीकरणाकरीता दिली आहे. उर्वरीत १४.४० हे. जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे किंवा कसे याबाबतची माहिती सादर करावी.

अभिप्राय - शिल्लक जमीन वन विभागाच्या ताब्यात आहे.

मुद्दा क्र.४ प्रस्तावित प्रकल्पाच्या बांधकाम नकाशाचे अवलोकन केले असता प्रकल्पासाठी १ हेक्टरपेक्षा जास्त जागा वापराता येणार असल्याचे दिसून येते, त्यामुळे प्रस्तुत प्रकरणी पर्यायी वनीकरणासाठी वनेत्तर जमीन प्रस्तावीत करावी लागेल किंवा कसे ?
अभिप्राय - क्षेत्र ०.९९ हे.आर मर्यादेपर्यंतची वनजमीन, प्रकल्पासाठी वापरली जात आहे. त्यामुळे महामंडळास फक्त ०.९९ हे. आर जमीनीची आवश्यकता आहे.

सोबत - वरीलप्रमाणे

आपला विश्वासु,

(प्रशांत बारवकर)
उपमहाव्यवस्थापक
पुणे विभाग, पुणे

प्रत - १. उपवनसंरक्षक, पुणे वन विभाग, पुणे सेनापती बापट मार्ग, पुणे - ४११००४.

२. मा.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर पत्ता- पहिला माळा, बी विंग वनभवन, रनगिरी रोड, सिव्हील लाईन्स, नागपूर ४४०००९.